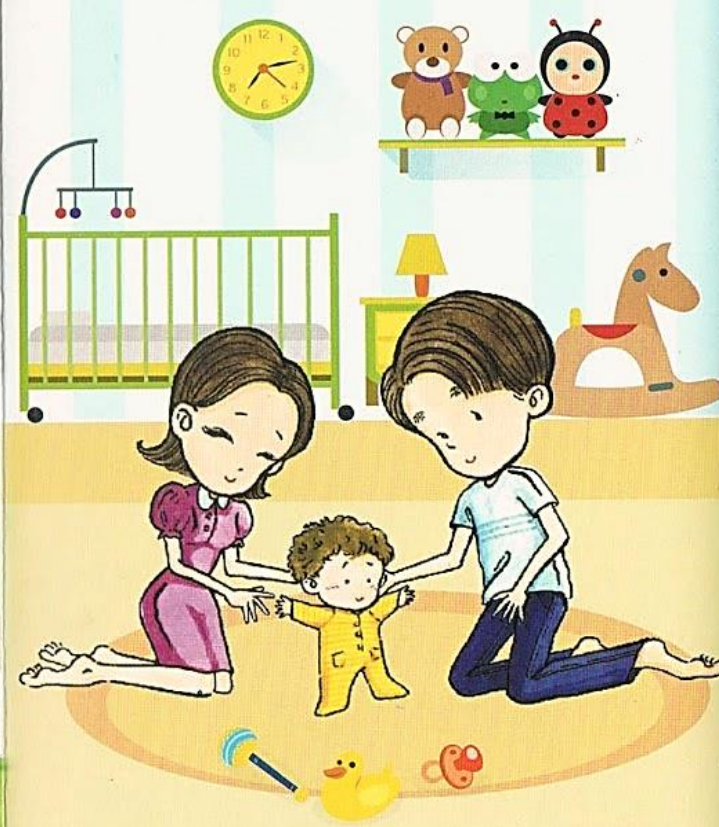

การป้องกันเอดส์ จากการดูแลสุขภาพ

การดูแลหญิงหลังคลอดที่ติดเชื้อเอช ไอ วี

ควรได้รับการดูแลตามมาตรฐานเหมือนแม่หลังคลอดทั่วไป แต่มีบางประการที่ควรคำนึงและให้การดูแลเป็นพิเศษ ได้แก่

- ✦ การติดเชื้อหลังคลอด
- ✦ ภาวะชืด ซึ่งอาจจะเกิดจากการได้รับยาต้านทานไวรัส ทูบโรซนาการและการตกเลือดหลังคลอด
- ✦ เต้านมคัด เต้านมอักเสบ
- ✦ โรคติดเชื้อฉวยโอกาส เช่น วัณโรค ฯลฯ
- ✦ การวางแผนครอบครัว คุมกำเนิด และการป้องกันการแพร่เชื้อเอช ไอ วี เพิ่ม โดยการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย โดยการใชถุงยางอนามัยทุกครั้ง

การดูแลสามี

ทั้งสามีและภรรยาควรได้รับการปรึกษาและตรวจเลือด เพื่อทราบสถานะการติดเชื้อเอช ไอ วี โดยสมัครใจ โดยเน้นการให้การปรึกษาแบบคู่พร้อมภรรยา ถ้าพบการติดเชื้อ ควรตรวจ x-ray ปอดเพื่อคัดกรองวัณโรค ติดตามดูแลโดยรับการตรวจระดับภูมิคุ้มกัน (CD4) ทุก 6 เดือน และได้รับยารักษาตามหลักเกณฑ์

การติดตามและดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอช ไอ วี

มีการติดตามผลเลือดเด็กที่คลอดจากแม่ที่ติดเชื้อเอช ไอ วี 3 ครั้ง ครั้งแรกเมื่อเด็กอายุ 1-2 เดือน ครั้งที่สองเมื่อเด็กอายุ 4-6 เดือน และครั้งที่สาม (ตรวจ Anti-HIV) เมื่อเด็กอายุ 12-18 เดือน และเมื่อพบเด็กที่ติดเชื้อเอช ไอ วี จะได้รับการส่งต่อเพื่อการดูแลรักษาเร็วที่สุด

สิทธิประโยชน์ของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอช ไอ วี และครอบครัว

- นมผง
 - ✦ กรมอนามัย สนับสนุนนมผงเด็กแรกเกิดจนถึง 18 เดือน
 - ✦ กองควบคุมโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สนับสนุนนมผงที่ศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักงานอนามัย กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสนับสนุนงบประมาณในการตรวจแก่ผู้ที่มีเลข 13 หลัก ดังนี้
 - ✦ ตรวจการติดเชื้อเอช ไอ วี 2 ครั้ง/ปี
 - ✦ ตรวจ CD4 2 ครั้ง/ปี
 - ✦ ตรวจ PCR (ให้เด็กแรกเกิด) 2 ครั้ง/ปี
 - ✦ ตรวจ Anti-HIV (ให้เด็กแรกเกิดกรณีผลตรวจ PCR ครั้งที่ 1 และ 2 ขัดแย้งกัน) เมื่อเด็กอายุ 12-18 เดือน
 - ✦ การสนับสนุนถุงยางอนามัย
- ประกันสังคม สามารถใช้สิทธิเบิกยาด้านไวรัสเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอช ไอ วี จากแม่สู่ลูกได้
- สิทธิว่างงาน สามารถใช้สิทธิจากกองทุนเอดส์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้

องค์การบริหารส่วนตำบลแก้มอัน
กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับพื้นที่
7/12 หมู่ที่ 3 ต.แก้มอัน
อ.จอมบึง จ.ราชบุรี
โทร. 032739424 ต่อ 106
www.kaem-on.go.th

เอชไอวี

เป็นกลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัส เอช ไอ วี ที่เข้าไปทำลายเม็ดเลือดขาวที่เป็นแหล่งภูมิคุ้มกันโรคของร่างกายให้ลดน้อยลงทำให้ติดเชื้อโรคต่างๆ ได้ง่าย เช่น วัณโรค ปอดบวม หรือมะเร็งบางชนิดได้

การติดเชื้อเอช ไอ วี ที่สำคัญ คือ

1. ทางเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยป้องกัน
2. ทางเลือด จากการใช้เข็มฉีดยาเส้นติดร่วมกัน และการถ่ายถอดเชื้อเอช ไอ วี จากแม่สู่ลูก

การถ่ายทอดเชื้อเอช ไอ วี จากแม่สู่ลูก

เป็นสาเหตุหลักของการติดเชื้อเอช ไอ วี ของเด็ก การติดต่อเกิดขึ้นได้ 3 ระยะ ได้แก่

1. ระยะตั้งครรภ์ ขณะทารกอยู่ในครรภ์จะรับเชื้อเอช ไอ วี จากแม่โดยผ่านทางรก
2. ระยะคลอด ทารกสัมผัสกับเลือด น้ำคร่ำและสารคัดหลั่งในช่องคลอดของแม่ที่ติดเชื้อเอช ไอ วี
3. ระยะหลังคลอด ทารกสัมผัสสารคัดหลั่งของแม่หรือรับเชื้อเอช ไอ วี ผ่านทางน้ำนมแม่

การป้องกันการถ่ายทอดเชื้อเอช ไอ วี จากแม่สู่ลูก

ในปัจจุบัน ประกอบด้วย

- การให้ยาต้านไวรัสที่มีฤทธิ์สูง (HAART) แก่หญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอช ไอ วี
- การผ่าตัดคลอดทารกทางหน้าท้อง
- การงดเลี้ยงลูกด้วยน้ำนมแม่ที่ติดเชื้อเอช ไอ วี

กรุงเทพมหานคร

มีนโยบายในการป้องกันการแพร่เชื้อเอช ไอ วี จากแม่สู่ลูกโดยดำเนินการในศูนย์บริการสาธารณสุขและโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร รวมถึงโรงพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งรับสิทธิประโยชน์ตามหลักประกันสุขภาพ บริการที่จะได้รับ ดังนี้

1. หญิงตั้งครรภ์ทุกราย จะได้รับการปรึกษาก่อนและหลังการตรวจเลือดเพื่อค้นหาการติดเชื้อเอช ไอ วี โดยสมัครใจ ผลการตรวจเลือดถือเป็นความลับอย่างเคร่งครัด แจ้งให้ทราบเฉพาะผู้ที่รับการตรวจเลือดเท่านั้น

2. หญิงที่ตรวจพบการติดเชื้อเอช ไอ วี

- หญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอช ไอ วี ทุกรายจะได้รับการปรึกษาเกี่ยวกับการดูแลด้านจิตใจ สังคม และความรู้เรื่องประโยชน์ของยาต้านไวรัส ผลข้างเคียงของลูก และความสำคัญของการกินยาต้านไวรัสอย่างสม่ำเสมอ
- หญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอช ไอ วี จะได้รับยาต้านไวรัสที่มีฤทธิ์สูง (HAART) เพื่อป้องกันการถ่ายทอดเชื้อเอชไอวีจากแม่สู่ลูก
- ถ้าคู่ครองติดเชื้อเอช ไอ วี จะได้รับการส่งต่อเพื่อเข้าสู่ระบบการรักษา
- ให้คำแนะนำที่เหมาะสม เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย การดูแลสุขภาพตนเอง การเตรียมเรื่องการให้อาหารทารก (นมผสมทดแทนนมแม่)
- ให้บริการดูแลขณะตั้งครรภ์อย่างเหมาะสม
- ให้บริการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง

ให้หญิงตั้งครรภ์ฝากครรภ์โดยเร็วที่สุด ภายใน 14 สัปดาห์แรก เพื่อรับยาต้านไวรัสป้องกันการถ่ายทอดเชื้อเอช ไอ วี สู่อารก

ลูกที่คลอดจากแม่ที่ติดเชื้อเอช ไอ วี

1. ได้รับยาต้านไวรัสหลังคลอดเร็วที่สุด ต่อไปให้ทุก 12 ชม. นาน 4 สัปดาห์
2. ตรวจสอบสุขภาพประเมินการเจริญเติบโต พัฒนาการ และให้วัคซีนตามปกติ
3. ดูแลเรื่องการให้นมผสม เนื่องจากลูกอาจได้รับเชื้อเอช ไอ วี ผ่านทางน้ำนมแม่ได้ ดังนั้นเพื่อลดโอกาสการถ่ายถอดเชื้อ จึงควรเลี้ยงลูกด้วยนมผสมแทนงดเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่ติดเชื้อเอชไอวี
4. เด็กทุกรายที่เกิดจากแม่ติดเชื้อเอช ไอ วี จะได้รับการตรวจเลือดหาการติดเชื้อ 2 ครั้ง ครั้งแรกอายุ 1-2 เดือน ครั้งที่ 2 อายุ 4-6 เดือน ถ้าผลการตรวจไม่พบการติดเชื้อ ไม่จำเป็นต้องตรวจเลือดหาการติดเชื้อเมื่อเด็กอายุ 12 เดือน หรือ 18 เดือน และให้การดูแลสุขภาพต่อเนื่อง ในกรณีถ้าผลการตรวจพบการติดเชื้อ ควรได้รับการดูแลให้ยาต้านไวรัสโดยเร็ว

การดูแลหญิงหลังคลอดและครอบครัวที่ติดเชื้อ เอช ไอ วี

หญิงหลังคลอดและสามีควรมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถเลี้ยงดูลูกด้วยตนเองต่อไปให้ยาวนานที่สุด เพื่อลดจำนวนเด็กกำพร้า โดยเฉพาะในช่วง 5 ปีแรกของอายุ

